

จินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก

Imagine the bond between mother and child

นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันต์

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2560

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

หอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Barcode.....

เลขเรียกหนังสือ.....

.....

.....

หนังสืออ้างอิง ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

ชื่องานวิจัย	จินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก
ชื่อผู้วิจัย	นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันต์
คำสำคัญ	จินตนาการ, ความผูกพัน, การสร้างสรรค์งานร่วมกัน ระหว่างแม่กับลูก
ปีงบประมาณ	2560

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว และคุณค่าในการสร้างสรรค์ศิลปะ ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและลูกสาวเพื่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ต่อการเห็นปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ กระตุ้นให้เกิดปัญญารับรู้ ความจริงของธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความจริงในวิถีชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ

โดยการสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเล่นิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว ให้ปรากฏซึ่ง ความจริง ความดีและความงาม โดยปล่อยให้ลูกสร้างสรรค์ศิลปะอันบริสุทธิ์ ปราศจากกฎเกณฑ์และข้อบังคับใดๆ ให้ลูกเจรจา สื่อสารโต้แย้ง ให้เหตุผล แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นร่วมกันกับแม่อย่างเป็นอิสระตามจินตนาการ โดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อและแม่ที่หล่อหลอมจนเกินเป็นพฤติกรรมการเลียนแบบ การสังเกต และจดจำสิ่งต่างๆ รอบตัว ใช้ทักษะและความสามารถในการตัดสินใจในด้านสุนทรียภาพเฉพาะตน ประสานรวมเข้าด้วยกันบนชิ้นงานเดียวกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของผู้วิจัย ซึ่งมีการใช้สัญลักษณ์จัดสรรผ่านความคิดวิเคราะห์ โดยอาศัยประสบการณ์การใช้ชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทฤษฎีทางศิลปะ ทศนธาตุต่างๆ ถูกลำนำใช้กำหนดขอบเขต สร้างความสมดุลกลมกลืนภายในภาพให้ได้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์ทั้งด้านความงามและสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้

ผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏในการสร้างสรรค์งาน นอกเหนือจากการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแม่กับลูกแล้ว ผู้วิจัยยังสามารถเห็นภาพสะท้อนการกระทำ การบ่อนทำลายให้กับลูก โดยเปรียบเทียบผลงานศิลปะคือกระจกเงาที่สะท้อนให้ผู้วิจัยเห็นตัวเองชัดเจนขึ้น สามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของลูก รับรู้ถึงระดับความเชื่อมั่นในตัวเอง การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและสติปัญญาของลูกได้จากการวิเคราะห์ผลงานโดยการแปรค่าสัญลักษณ์ต่างๆที่ปรากฏในงาน อีกทั้งศิลปะยังให้แนวทางในการโน้มน้าจิตใจให้กับลูกที่อยู่ในช่วงวัยที่พร้อมรับ กระตือรือร้นที่จะซึมซับคุณค่าแห่งสุนทรียภาพ ที่ก่อให้เกิดความดีงามภายในจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความเอื้อเฟื้อและเมตตากรุณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ศ. กัญญา เจริญศุภกุล ที่ปรึกษาโครงการ และคณาจารย์สาขาวิชา ภาพพิมพ์ที่ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนตรวจสอบข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้

ทั้งนี้ขอกราบพระคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณวิจัยในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

หากประโยชน์อันใดที่จะเกิดขึ้นจากงานวิจัยฉบับนี้ ขออุทิศกรรมนี้จงอุทิศแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

คำนำ

การสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ผ่านกระบวนการค้นคว้าอย่างมีระบบ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์วรรณกรรม ที่สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ วิเคราะห์ตัวอย่างผลงานของศิลปิน วิเคราะห์เทคนิคเพื่อนำไปใช้ในงานศิลปะและสรุปแนวทางการพัฒนาผลงานศิลปะและพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงาน

จากการวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ผลงานต้องมีการวางแผนงาน เพื่อได้ผลงานที่มีคุณค่า ความงาม ก่อเกิดสุนทรียภาพ ต้องฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ให้เกิดความชำนาญ ผู้วิจัยหวังว่าความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาพพิมพ์ต่อไป

นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันต์

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
คำนำ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์และอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม.....	
2.1 จิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์.....	4
2.2 ผลงานศิลปกรรมที่ค้นคว้าศึกษาข้อมูล ส่งผลต่อการสร้างสรรค์.....	5
3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	
3.1 หาข้อมูล.....	16
3.2 ศึกษาผลงานศิลปกรรมของศิลปินทั้งในและต่างประเทศ.....	23
4 ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	
4.1 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่ 1.....	35
4.2 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่ 2.....	42
4.3 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่ 3.....	44
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	49
เอกสารอ้างอิง.....	50
ประวัติผู้วิจัย.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แมสสิโม อุเบอร์ตี “Abitare”	6
2 แมสสิโม อุเบอร์ตี “Uno studio”	7
3 ยาโยอิ คุซามะ “With All My Love for the Tulips”	10
4 ดร.เมตตา สุวรรณศร “เส้นใยความรักของแม่ต่อลูกน้อยอหิสติก”	15
5 บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอนโดยครอบครัว ผู้วิจัย.....	17
6 บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอนโดยแคทรียา	18
7 บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอนโดยน้องเอและ ป๊อปปี้.....	18
8 ขั้นตอนการผสมหมึกพิมพ์กับผงไลท์แมกนีเซียมคาร์บอเนต.....	20
9 ขั้นตอนการกลิ้งหมึก.....	
10 ภาพการเขียนสีน้ำ.....	21
11 ภาพแสดงผลของการเขียนสีน้ำที่ผสมกาวอาระบิค.....	22
12 นำแม่พิมพ์และกระดาษเข้าแทนพิมพ์ระบบกดเคลื่อน.....	24
13 ขั้นตอนการพิมพ์.....	25
14 ดึงผลงานออกจากแม่พิมพ์.....	26
15 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่1.....	28
16 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่2.....	30
17 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่3.....	32
18 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่4.....	34
19 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่5.....	36
20 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่6.....	38
21 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่7.....	40
22 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่8.....	42
23 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่9.....	44
24 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ขั้นที่10.....	46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครอบครัวมีความสำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีสุขภาพดี มีความสามารถในการเรียนรู้และการทำงาน มีคุณธรรม สามารถแข่งขันและปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์ ในสังคมโลก การเป็นครอบครัว ไม่ใช่เป็นเพียงการเอาคนหลายคนมารวมกัน แต่ครอบครัวเป็นการสร้างระบบขึ้นมาใหม่เพื่อให้มีการอยู่และดูแลซึ่งกันและกัน มีการควบคุมซึ่งกันและกัน แต่ละครอบครัวจะมีเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองและไม่เหมือนครอบครัวอื่น ทั้งลักษณะทางพันธุกรรม ความเชื่อส่วนตัว กฎระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรม

จากแนวคิดทฤษฎีกระจุกเงา ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่คือสิ่งสำคัญที่สุด ในการพัฒนาลักษณะนิสัย และสภาวะคุณธรรมในตัวลูก เพื่อให้สิ่งที่ตั้งใจซึมซับเข้าสู่สมองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าคือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เข้าสู่เซลล์กระจุกเงา ส่งผลให้ลูกเกิดการลอกเลียนแบบเชิงลึกทางอารมณ์ มีความเข้าใจในเจตนา เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตามแบบอย่าง นำมาสู่การพัฒนาสัมพันธภาพ สร้างความเข้าใจ ซึ่งกันและกันของคนในครอบครัว

การเลี้ยงลูกต้องใช้พลังกาย พลังใจอย่างมากในการหาความพอเหมาะพอดีในการนำศาสตร์และศิลป์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างและเสริมให้ลูกเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพในสังคม ศิลปะก็เป็นอีกทางหนึ่งซึ่งช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัส เสริมสร้างพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ศิลปะจัดเป็นภาษาของมนุษย์ในอีกลักษณะหนึ่งด้วยเหตุที่ศิลปะสามารถเป็นสื่อโยงความคิดความเข้าใจต่อกันของมวลมนุษย์ได้ ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกทางภาษาที่สามารถสร้างความเข้าใจตามจินตนาการและการสร้างสรรค์ เป็นประสบการณ์สากลไม่อยู่ในขอบเขตของสังคมใด สังคมหนึ่ง นักจิตวิทยาส่วนมากเชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวแสดงให้เห็นอัตลักษณ์เฉพาะตน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว และคุณค่าในการสร้างสรรค์ศิลปะ ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและลูกสาว เพื่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ต่อการเห็นปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ กระตุ้นให้เกิดปัญญารับรู้ ความจริงของธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความจริงในวิถีชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ

โดยการสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเล่านิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว ให้ปรากฏซึ่ง ความจริง ความดีและความงาม โดยปล่อยให้ลูกสร้างสรรค์ศิลปะอันบริสุทธิ์ ปราศจากกฎเกณฑ์และข้อบังคับใดๆ ให้ลูกเจรจา สื่อสารโต้แย้ง ให้เหตุผล แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นร่วมกันกับแม่อย่างเป็นอิสระตามจินตนาการ โดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อและแม่ที่หล่อหลอมจนเกินเป็นพฤติกรรม การเลียนแบบ การสังเกต และจดจำสิ่งต่างๆ รอบตัว ใช้ทักษะและความสามารถในการตัดสินใจในด้านสุนทรียภาพเฉพาะตน ประสานรวมเข้าด้วยกันบนชิ้นงานเดียวกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของผู้วิจัย ซึ่งมีการใช้สัญลักษณ์จัดสรรผ่านความคิดวิเคราะห์ โดยอาศัยประสบการณ์การใช้ชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทฤษฎีทางศิลปะ ทศนาตต่างๆ ถูกนำมาใช้กำหนดขอบเขต สร้างความสมดุล กลมกลืนภายในภาพให้ได้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์ทั้งด้านความงามและสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้

ผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏในการสร้างสร้งงาน นอกเหนือจากการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแม่กับลูกแล้ว ผู้วิจัยยังสามารถเห็นภาพสะท้อนการกระทำ การบ่อนข้อมูลให้กับลูก โดยเปรียบเทียบผลงานศิลปะคือกระจกเงาที่สะท้อนให้ผู้วิจัยเห็นตัวเองชัดเจนขึ้น สามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของลูก รับรู้ถึงระดับความเชื่อมั่นในตัวเอง การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและสติปัญญาของลูกได้จากการวิเคราะห์ผลงานโดยการแปรค่าสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในงาน อีกทั้งศิลปะยังให้แนวทางในการโน้มน้าวจิตใจให้กับลูกที่อยู่ในช่วงวัยที่พร้อมรับ กระตือรือร้นที่จะซึมซับคุณค่าแห่งสุนทรียภาพ ที่ก่อให้เกิดความดีงามภายในจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง (Installation) ร่วมกันระหว่างแม่และลูกสาว แสดงให้เห็นถึงจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูกที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเล่านิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว

1.1.2. เพื่อจัดแสดงนิทรรศการ เผยแพร่ผลงานออกสู่สายตาสาธารณชน วิเคราะห์มุมมองแนวคิดจากครอบครัวอื่นที่มีลูกอยู่ในช่วงปฐมวัย และความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วรวบรวมเป็นประเด็นความรู้

1.1.3. เพื่อศึกษาค้นคว้าและพัฒนากระบวนการสร้างงานศิลปะและนำมาสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

สร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง (Installation) จำนวน 1 ชุด

ประกอบด้วยประติมากรรมผ้า (Soft Sculpture) จากต้นแบบดินน้ำมันโดยลูกสาว

โครงสร้างรูปบ้านจากหลอดนีออน, กระจก, เชือก, พลาสติก, ไม้, ลูกโป่ง ฯลฯ

ผลงานจิตรกรรมและภาพพิมพ์ (2 มิติ)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1. ผลงานสร้างสรรค์แสดงให้เห็นถึงการนำศิลปะมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความผูกพันระหว่างแม่กับลูกในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้ผู้ชมรับรู้ถึงคุณค่าแห่งสุนทรียภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างคนในครอบครัวอื่นๆได้

1.4.2. มีความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานเทคนิคผสม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้แก่นักศึกษาในลำดับต่อไป

บทที่ 2

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์และอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม

การสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์และอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมดังนี้

2.1 จิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์

จิตวิทยาพัฒนาการ เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การกระทำของ มนุษย์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบแบบแผน และมีลำดับขั้นตอนทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์จิตใจ และสังคมตลอดเวลา โดยไม่มีสิ่งใดคงที่ ซึ่งพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตของมนุษย์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อาจมีการพัฒนาในทางดีขึ้น หรืออาจเสื่อมถอยลงได้¹

จากความเชื่อของนักจิตวิทยาเรื่องพัฒนาการของมนุษย์ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เชื่อว่าพัฒนาการของมนุษย์เกิดจากแรงขับพื้นฐาน มาสโลว์ (Abraham Harold Maslow) เชื่อว่าพัฒนาการของมนุษย์เกิดจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เพียเจต์ (Jean Piaget) เชื่อว่าพัฒนาการของมนุษย์ คือ ผลของกระบวนการปรับตัว ที่เกิดจากการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมของมนุษย์ สกินเนอร์ (Burrhus Skinner) เชื่อว่า พัฒนาการของมนุษย์ กำเนิดโดยการเสริมแรง และการจัดสภาพแวดล้อมให้มนุษย์ โดยมนุษย์นั่นเอง

การสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ได้รับแรงบันดาลใจจากการเล่านิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว โดยร่วมกันสร้างผลงานศิลปะจัดวาง ผลัดเปลี่ยนบทบาทการเป็นผู้เล่าและผู้ฟังเปิดโอกาสให้ลูกเล่าเรื่องราวต่างๆตามจินตนาการ อาศัยประสบการณ์การใช้ชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทฤษฎีทางศิลปะ ทศนาตต่างๆ ถูกนำมาใช้กำหนดขอบเขตสร้างความสมดุล กลมกลืน ให้ได้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์ทั้งด้านความงามและสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ การเล่านิทานให้ลูกฟังอย่างสม่ำเสมอทำให้เด็กรับรู้ถึงความรู้สึกว่าได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ เนื้อหาในนิทานที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามอันเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของเด็ก เสริมสร้างจินตนาการ ความคิด ความเข้าใจ ความฝันและการรับรู้ให้กับเด็ก ผู้วิจัยเชื่อว่าการสร้างสรรค์งานศิลปะมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการของมนุษย์ ทำให้เกิดความเชื่อ ศรัทธา มีการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ จากการเลียนแบบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura Social Learning Theory) ที่เชื่อว่าเด็กเรียนรู้พฤติกรรมจากการใช้ตัวแบบ สัญลักษณ์ และทุกสิ่งทุกอย่างในสังคม (Learning through modeling) ซึ่งเกิดจากการรับรู้พฤติกรรม และสามารถแสดงพฤติกรรมหรือกระทำตามตัวแบบนั้นได้

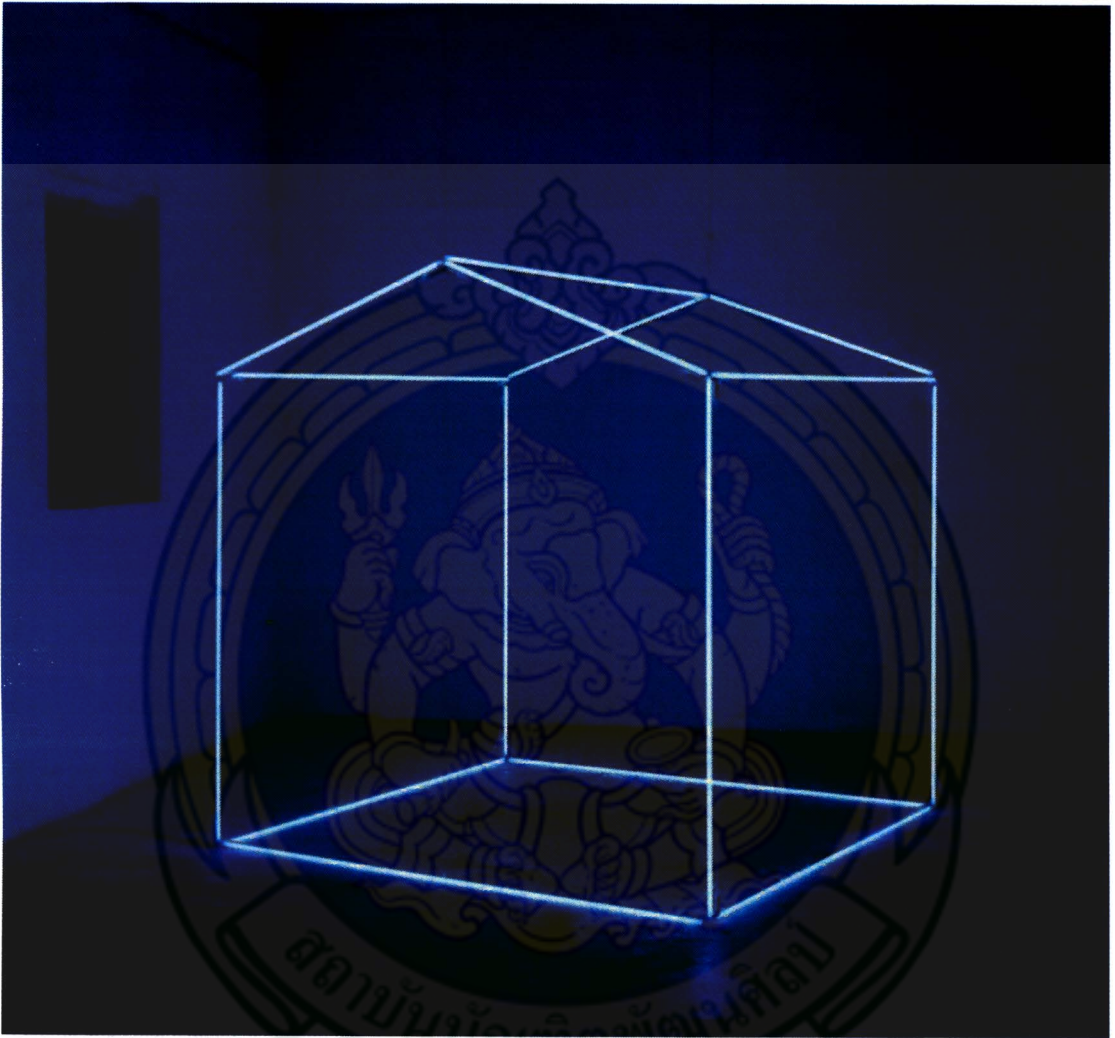
¹educ-bkkthon.com, จิตวิทยาพัฒนา, เข้าถึงเมื่อ 19 มกราคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.educ-bkkthon.com/blog/apsornsiri/wp-content/uploads/2014/02/บทที่ - 1-จิตวิทยาพัฒนาการ.pdf>

2.2 ผลงานศิลปกรรมที่ค้นคว้าศึกษาข้อมูล ส่งผลต่อการสร้างสรรค์

1.แมสสิโม อุเบอร์ตี Massimo Uberti

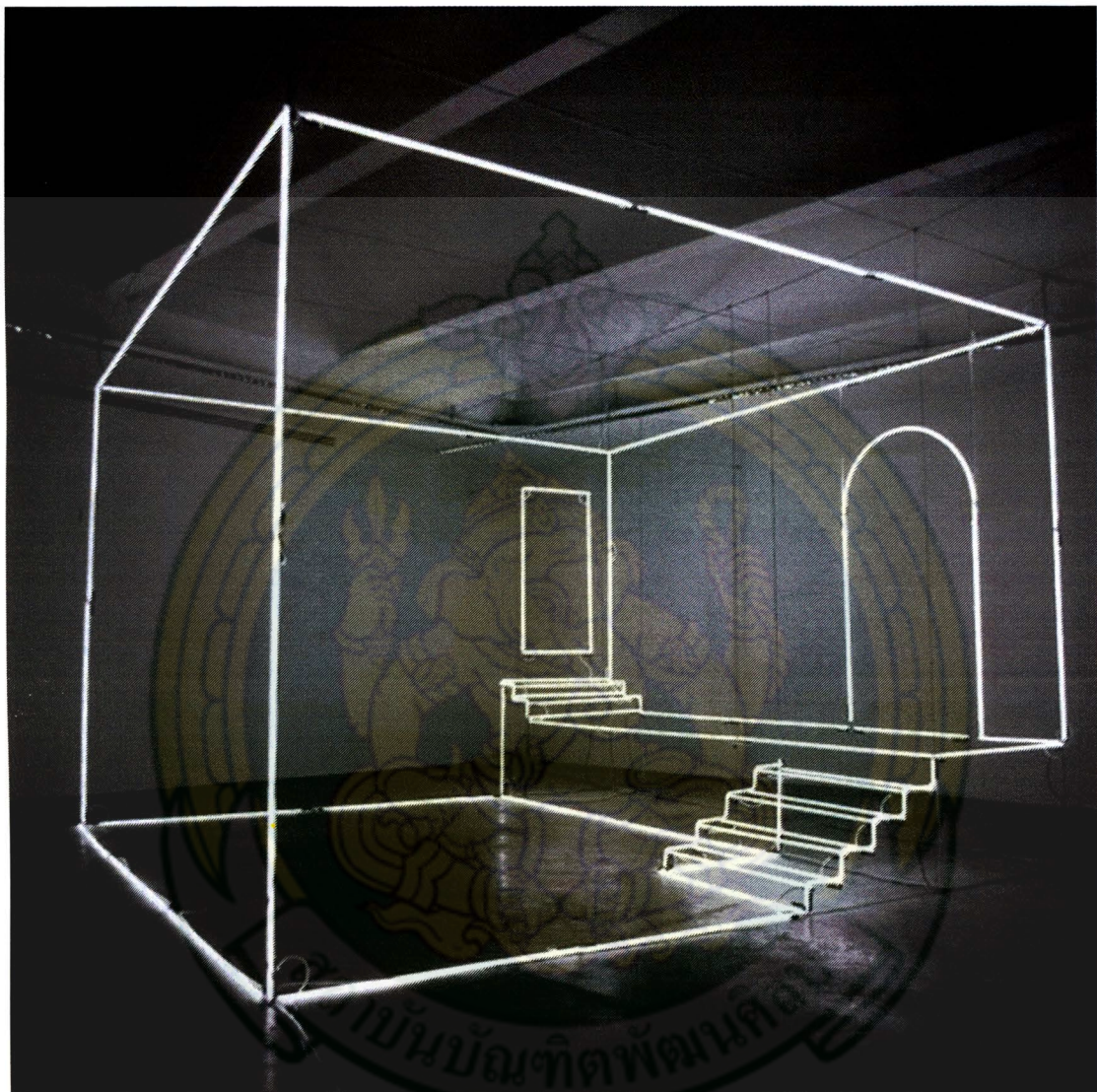
ประวัติศิลปิน

แมสสิโม อุเบอร์ตี เกิดที่เมืองเบรสชา (Brescia) ประเทศอิตาลี (Italy) ในปีพ.ศ. 2509 จบการศึกษาศิลปะจากสถาบัน Brera Academy of Fine Arts อุเบอร์ตีได้รับรางวัลมากมายในอิตาลีและต่างประเทศรวมถึงรางวัล Piazza dei Mercanti ปี 2007 ในปี 2012 อุเบอร์ตีเป็นผู้ชนะหนังสือ NOPX ฉบับที่ 2 ของ ศิลปินนานาชาติใน Turin ในปี 2013 เขาได้รับเชิญจากคณะกรรมการยุโรปให้เข้าร่วมในการ เล่าเรื่องใหม่สำหรับยุโรปที่ จัดขึ้นที่กรุงมิลานและกรุงเบอร์ลิน ตั้งแต่ปีพ. ศ. 2551 ถึงปี พ.ศ. 2557 ได้เข้าทำงาน ในตำแหน่งอาจารย์ ด้านทัศนศิลป์ที่ Academy of Fine Arts ในเมือง Santagiulia เมืองเบรเซีย ในปี 2009 เขาแสดงให้เห็นถึงข้อความ ของ Poemi เพื่อควบคุมชะตากรรม ของ กวี Ioan Dumitru Denciu ในปี 2013 เขาเป็นวิทยากรในการฝึกอบรม Macroscuola ที่ MACRO พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยกรุงโรม ปัจจุบันเขาเป็นผู้อำนวยการของเทศกาลแสงแห่ง Portofino และ St. Margherita

ภาพที่ 1 แมสซิโม อุเบอร์ติ “Abitare” ปีที่สร้าง ค.ศ. 1999 นีออน,โครงเหล็กและหม้อแปลง ขนาด 200 X 200 X 200 ซม.

ที่มา : Massimo Uberti personal folio, Accessed August 20, 2017, Available from <http://massimouberti.it>

ภาพที่ 2 แมสซิโม อุเบอร์ตี “Uno studio” ปีที่สร้าง ค.ศ. 2003 นีออน,โครงเหล็กและหม้อแปลง
ขนาด 360 x 500 x 500 ซม.

ที่มา : Massimo Uberti personal folio, Accessed August 20, 2017, Available from
<http://massimouberti.it>

รูปแบบผลงานของอุเบอร์ทิ

การสร้างสรรคผลงานศิลปะของอุเบอร์ทิ ใช้หลอดนีออนสร้างสถานที่ รูปทรงโครงสร้าง สถาปัตยกรรมแสง องค์ประกอบส่วนใหญ่จะเป็นรูปทรงเลขาคณิต โปร่งใส กระจายและสะท้อน 360 องศา ให้เกิดรูปแบบผลงานเรียบง่าย Minimalism การติดตั้งแสงขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเหมือน ภาพวาดแสดงถึงวัตถุในชีวิตประจำวันเช่นกรอบหน้าต่างเก้าอี้หรือโต๊ะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาผลงานของศิลปิน สู่การสร้างสรรค

จากการได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับศิลปินแล้วนั้นจึงค้นพบว่ามีแนวทางหลายประเด็นที่ได้เอื้อประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และนำมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรคผลงาน หลักการใช้ทัศนธาตุ (Visual Element) ต่าง ๆ ที่ปรากฏจึงเป็นแนวทางการสร้างสรรคผลงานศิลปะที่มีคุณภาพโดยได้ ข้อสรุปดังนี้

1. หลักการใช้ที่ว่าง (Space) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับรูปทรง (Form) และที่ว่าง เหล่านี้มีส่วนสนับสนุนให้รูปทรงเด่นชัดและดูไม่ขัดแย้งกัน ที่ว่างที่ปรากฏในผลงานศิลปินสร้างมิติให้เกิดระยะใกล้ - ไกล อีกทั้ง ยังสื่อให้เกิดความรู้สึกถึงสภาพบรรยากาศ และอากาศที่หมุนเวียนอยู่ภายในภาพ ผลงานสร้างให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ ปราศจากขอบเขตจำกัด เนื่องจากการสะท้อนของแสงที่ปรากฏ กระจายตัว

2. การใช้สัญลักษณ์ (Symbols) ในผลงานของศิลปินมักสะท้อนให้เห็นสัจจะความจริง ของสัญลักษณ์และความหมายนั้น ๆ ตามการรับรู้และความเข้าใจที่เป็นสากล อีกทั้งการนำมาเคียงคู่ กันของรูปสัญลักษณ์เพื่อสร้างความหมายใหม่ให้แตกต่างไปจากเดิม

2.ยาโยอิ คุซามะ Yayoi Kusama

ประวัติศิลปิน

ยาโยอิ คุซามะ เกิดที่เมืองมัตสึโมโตะ จังหวัดนางาโนะ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 1929 ครอบครัวของ ยาโยอิ คุซามะ ในวัยเด็กนั้นเป็นครอบครัวค้าขาย ร่ำรวยจากการขายเมล็ดพันธุ์พืช เธอเริ่มสร้างผลงานศิลปะตั้งแต่วัยรุ่น เมื่ออายุ 19 ปี ได้เดินทางไปยังเกียวโตเพื่อเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนศิลปะและช่างศิลป์แห่งเกียวโต โดยเน้นด้านการวาดรูปในแบบภาพเขียนญี่ปุ่น ซึ่งเป็นศิลปะการวาดรูปโบราณของญี่ปุ่น (Nihon Ga) ที่สืบทอดกันมายาวนานกว่าพันปี และด้วยความเป็นศิลปินหัวก้าวหน้า เธอจึงรู้สึกเบื่อ กับวิถีดั้งเดิม ศิลปะโบราณที่อยู่ในกรอบของญี่ปุ่น เสมือนว่าเธอต้องพาตัวเองย้อนกลับไปในสมัยเมจิ ตอนนั้นเธอรู้สึกว่าไม่มีความสุขกับการเรียนศิลปะแขนงนี้เอาเสียเลย พอรู้สึกดังนั้น เธอเลยกบฏต่อศิลปะนิยงกะ และหันมาศึกษาศิลปะแนวอาร์วอง-การ์ดของศิลปินยุโรปและอเมริกาแทน โดยในช่วงทศวรรษ 1950 เป็นยุคแรกของการสร้างชื่อเสียง มีการจัดแสดงผลงานเดี่ยวๆของเธอหลายครั้งที่โตเกียวและที่มัตสึโมโตะบ้านเกิดของเธอ

ปี 1957 เธอจึงตัดสินใจเดินทางไปตั้งรกรากอยู่ที่นิวยอร์ก และสร้างผลงานศิลปะมากมาย ซึ่งผลงานศิลปะส่วนมากเป็นแนวเหนือความเป็นจริงแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสต์ นอกจากนี้ก็มีผลงานด้านประติมากรรมกลางแจ้งตลอดจนงานปั้น แกะสลักและงานหล่อ ด้วยจินตนาการสุดล้ำและความกล้าบ้าบิ่น ทำให้เธอโดดเด่นขึ้นมาและยืนอยู่แถวหน้าของเหล่าศิลปินในฐานะศิลปินแนวอวองต์-การ์ดชื่อดังของนิวยอร์ก ซึ่งผลงานที่สร้างชื่อเสียงและเรียกเสียงฮือฮาให้เธอมากที่สุด นั่นก็คือ เธอเอาตัวเองออกมาทำงานเปียๆ วาดภาพลาดจุดไปทั่วทั้งตัว ตลอดจนตัวม้า แล้วก็ถ่ายภาพคู่กัน และสร้างสรรค์ผลงานเป็นหนังสือออกมา นอกจากนี้ ยาโยอิ คุซามะ ยังทำงานอย่างอื่น ร่วมอีกด้วย นั่นก็คือ เขียนหนังสือ เขียนนิยาย วรรณกรรม โคลงกลอน บทกวี ช่วงต้นทศวรรษ 1960 เธอก็โด่งดังสุดขีดจากบอร์ดี้เพนท์ที่เป็นผลงานสร้างสรรค์ของเธอ โดยมีลายจุดสีสันจัดจ้านชื่อว่า “อินฟินิตี้ เน็ตส์” ซึ่งเป็นกลายเป็น Signature ประจำตัวเธอต่อมา

ปี 1973 เดินทางกลับมาอยู่ที่โตเกียว และเริ่มเขียนนิยาย ในปี 1983 The Hustlers Grotto of Christopher Street นิยายที่เธอเขียนและมีเรื่องราวเกี่ยวกับโสเภณีได้รับรางวัลจากนิตยสารรายเดือน Yasei Jidai

ปี 1977 เธอต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล เพื่อรักษาอาการป่วยทางจิต อย่างไรก็ตามผลงานของเธอก็ยังถูกพูดถึงและเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้คน โดยเฉพาะในวงการแฟชั่น ในปี 1993 เธอเป็นตัวแทนของศิลปินชาวญี่ปุ่น ที่มีผลงานไปแสดงในเทศกาลศิลปะระดับโลก the Venice Biennale เมืองเวนิส ประเทศอิตาลี ความโดดเด่นของผลงานทำให้เธอกลับมามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอีกครั้งจนกระทั่งปัจจุบัน

รูปแบบผลงานของยาโยอิ คุซามะ

ศิลปินนำลักษณะของจุดที่มีขนาดแตกต่างกันมาใช้ในงานเพื่อสร้างรูปทรงและมิติการนำวัสดุสำเร็จรูปมาเป็นส่วนหนึ่งภายในผลงานทำให้เกิดรูปแบบใหม่ในงานศิลปะ Yayoi Kusama ศิลปินชาวญี่ปุ่นผู้มีความเจ็บปวดทางจิตใจตั้งแต่ยังเป็นเด็กซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการทะเลาะกับบิดามารดาก่อให้เกิดภาพในความทรงจำที่ไม่อาจลืมเลือนคือการมองเห็นลวดลายของดอกไม้ที่มีลักษณะคล้ายกับรูปทรงกลมกระจายอยู่รอบๆ ตัวและด้วยลักษณะของผลงานจุดที่ไม่สิ้นสุดนี้เองได้กลายมาเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในหลากหลายรูปแบบทั้งที่เป็นจิตรกรรม ประติมากรรมและศิลปะจัดวาง

ภาพที่ 3 ยาโยอิ คุซามะ “With All My Love for the Tulips” ปีที่สร้าง ค.ศ.2017

ที่มา : Life Is the Heart of a Rainbow', Accessed August 20, 2017, Available from <https://www.nationalgallery.sg/see-do/highlights/yayoi-kusama-life-is-the-heart-of-a-rainbow>

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาผลงานของศิลปิน สู่อการสร้างสรรค์

จากการได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับศิลปินแล้วนั้นจึงค้นพบว่ามีแนวทางหลายประเด็นที่ได้เอื้อประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และนำมาเป็นแนวทาง ในการสร้างสรรค์ผลงาน หลักการใช้ทัศนธาตุ (Visual Element) ต่าง ๆ ที่ปรากฏจึงเป็นแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีคุณภาพโดยได้ ข้อสรุปดังนี้

1. หลักการใช้ที่ว่าง (Space) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับรูปทรง (Form) และที่ว่าง เหล่านี้มีส่วนสนับสนุนให้รูปทรงเด่นชัดและดูไม่ขัดแย้งกัน ที่ว่างที่ปรากฏในผลงานศิลปิน คือส่วนที่มีความสำคัญเนื่องจากสามารถสร้างมิติลวงตา สื่อให้เกิดความรู้สึกถึงสภาพบรรยากาศ และอากาศที่หมุนเวียนอยู่ภายในภาพ

2. ลักษณะรูปแบบของสีและ จุด (Point) ที่ปรากฏในผลงานของศิลปิน มีการสร้างจุดสีเส้นสดใสกระจายซ้ำๆกันไปทั่วทั้งบริเวณ โดยเลือกใช้น้ำหนัก (Tone) สีหลักให้เกิดลักษณะเป็นเอกภาพกลมกลืนกัน (Harmony) กับรูปทรง โดยใช้ระนาบสี ที่ปรากฏให้มีลักษณะทึบเรียบแบน (Solid) เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งในส่วนประธานและส่วนรอง ทำให้ผลงานมีเอกภาพ เกิดดุลยภาพ (Balance) มีลักษณะถ่วงดุลกันของรูปทรง ที่มีขนาด ปริมาตร น้ำหนัก สี ฯลฯ ปรากฏในงานอย่างเท่าเทียมกัน ผลงานสร้างให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ ปราศจากขอบเขตจำกัด เนื่องจากการสร้างจุดสีเส้นสดใส กระจายตัวไปรอบๆ ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของที่ว่าง ทำให้เกิดมิติลวงตา

3. ดร.เมตตา สุวรรณสร metta suwanasorn

ประวัติศิลปิน

พ.ศ. 2559 จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาทัศนศิลป์ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนศิลปะ

ประวัติทางวิชาการ/งานวิจัย

- เมตตา สุวรรณสร (2557). ArtThesis^{14th} Pon-Chang Academy of Art . กรุงเทพมหานคร.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง
- เมตตา สุวรรณสร (2558). วารสารศิลป์ พีระศรี “Journal of fine Art” ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 ISSN2392-5884 บทความวิชาการ เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก บทความที่1 : อายุ 4-5 ปี .กรุงเทพมหานคร.
- เมตตา สุวรรณสร (2559). บทความ เรื่องศิลปะจากความไม่สมบูรณ์ โครงการจัดงานศิลปะดินเปื้อนหมึก.สาขาภาพพิมพ์และสาขาประติมากรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง.กรุงเทพมหานคร.

เกียรติประวัติ/รางวัล

- พ.ศ. 2539 ได้รับพระราชทานทุนภูมิพล (ประเภทเรียนดี)
- พ.ศ. 2540 รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 9
รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย ประจำปี 2540
- พ.ศ. 2541 รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย ประจำปี 2541
- พ.ศ. 2545 HONORABLE MENTION AWARD , 10th ASIAN ART BIENNALEBANGLADESH
- พ.ศ. 2547 ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมแสดงศิลปะนานาชาติ ณ. ประเทศญี่ปุ่น THE 10th ANNIVERSARY OF POST- EARTHQUAK RESTORATION HYOGO INTERNATIONAL COMPETITION OF PAINTING จาก 81 ประเทศทั่วโลก
- พ.ศ. 2557 เขียนบทความในหนังสือ ArtThesis^{14th} Pon-Chang Academy of Art ในหัวข้อ หรือจะเป็นเพียงกระแสเสียงหนึ่ง..ที่เหยียบย่าง ลงบนเส้นทางศิลปะ นิทรรศการศิลปินพนธ์ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง
รางวัลศิลป์ พีระศรี ทุนสร้างสรรค์ศิลปกรรมศิลป์พีระศรี โครงการเชิดชูเกียรติศิลปินยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 14 ประจำปี 2557
รางวัลเหรียญเงิน ประเภทสื่อผสม(MixedMedia) จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60

ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จากงบประมาณแผ่นดิน (หมวดเงินอุดหนุน
ทั่วไป) ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ
2557

ทุนเชิดชูเกียรติ อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี

- พ.ศ. 2558

รับเชิญสร้างสรรค์ผลงานการแสดงงาน 10 international 2015

ศิลปกรรมนานาชาติ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์

บทความวิชาการ เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็ก
ออทิสติก

บทความที่ 1 : อายุ 4-5 ปี โดย เมตตา สุวรรณศรี ลงตีพิมพ์ในวารสารศิลป์
พีระศรี “Journal of fine Art” ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (15 มีนาคม 2558)

ISSN2392-5884 ซึ่งจัดโดยคณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

-

ทุนสนับสนุนการสร้างสรรค์ศิลปะมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

-

รางวัลเหรียญทองแดง ประเภทสื่อผสม (Mixed Media) จากการประกวด
ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 61

-

รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 27

ถูกเสนอชื่อเข้ารับรางวัล Prudential Eye Awards 2016 "CATEGORY
5: BEST EMERGING ARTIST USING SCULPTURE" for the third
Prudential Eye Awards that will take place on 19th January
2016 in Singapore. The Prudential Eye Awards are annual
awards for emerging artists in the Greater Asia region. ณ.ประเทศ
สิงคโปร์ นับเป็นงานในระดับเอเชีย

- พ.ศ.2559

รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องการวิจัยและสร้างสรรค์ให้ นักศึกษา
ระดับปริญญาโท คณะจิตรกรรมประติมากรรมภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร ในวันที่ 21 เมษายน 2559

รูปแบบผลงานดร.เมตตา สุวรรณศรี

สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมประเภทซอฟท์สก็ลป์เจอร์ Soft Sculpture ในรูปแบบศิลปะ อินสตอลเลชัน (Installation Art) ที่ใช้เทคนิคการถักโครเชต์ (Crochet) ร่วมกับลายเส้นของลูกชายออทิสติก (Autism) ที่ได้มาจากการทำศิลปะบำบัด และสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความรักและความผูกพันของแม่กับลูก ที่เป็นเด็กออทิสติกและการตระหนักถึงคุณค่าความเป็นเพศแม่ในงานศิลปะรวมทั้งเผยแพร่จินตนาการทางรูปทรง และลายเส้นของลูกออทิสติก โดยใช้ขบวนการถักด้วยเทคนิคโครเชต์ ที่ต้องใช้ความพยายามในการควักเข้มนับล้านครั้ง เพื่อก่อ รูปร่างจากเส้นด้ายที่อ่อนนุ่มเส้นเล็กๆ ที่เป๋นดั่งสายใยรักของแม่ที่ผูกพันเชื่อมโยงกับลูกในสายเลือดอย่างแยกไม่ออก โดยเน้นการสร้างสรรค์รูปทรงที่เกิดจากภาพลายเส้นในจินตนาการของลูกออทิสติก อันเกิดจากการใช้ศิลปะบำบัด ผสมผสานกับงานถักโครเชต์ ซึ่งมีส่วนในการช่วยลดความเครียดให้กับผู้สร้างสรรค์ โดยต้องการปลุกจิตสำนึกให้ผู้ชม ตระหนักถึงคุณค่าของ “สายใยรัก” และ “ความผูกพัน” ภายในครอบครัว ที่เป็นพื้นฐานอันสำคัญของชีวิตมนุษย์ เปรียบดั่งการถักทอลูกขึ้นมาด้วยสองมือของแม่ จนทำให้เกิดความงามจากความไม่สมบูรณ์ รวมถึงมีเอกลักษณ์ เฉพาะตัวที่โดดเด่น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาผลงานของศิลปิน สู่อการสร้างสรรค์

การนำเสนอผลงานในแนวศิลปะอินสตอลเลชัน (Installation Art) ด้วยงานประติมากรรมนุ่ม (Soft Sculpture) นำมาจัดวางเรียงร้อยเรื่องราวในแนวทางอินสตอลเลชัน (Installation Art) ที่มุ่งเน้นการสร้าง พื้นที่เฉพาะ (Site-Specific Art) ให้ผู้ชมเห็นถึงความพิเศษทั้งรูปทรงสีและบรรยากาศ ที่เน้นความอบอุ่นและ สร้างชีวิตให้กับผลงานวาดเส้นของลูก ให้กลายเป็นผลงานสามมิติที่สามารถสัมผัสได้จริง ในผลงาน เส้นใยความรักของแม่ต่อลูก

ภาพที่ 4 ดร.เมตตา สุวรรณสร “สายใยความรักของแม่ต่อลูกน้อยยoyoทิสติก” ปีที่สร้าง พ.ศ. 2558
 ถักโครเชต์และโลหะ ขนาด แปดพันตามพื้นที่

ที่มา : คลังสะสมศิลปกรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากร, Accessed August 20, 2017, Available from http://resource.lib.su.ac.th/artsu/web/artdetail.php?item_id=817

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

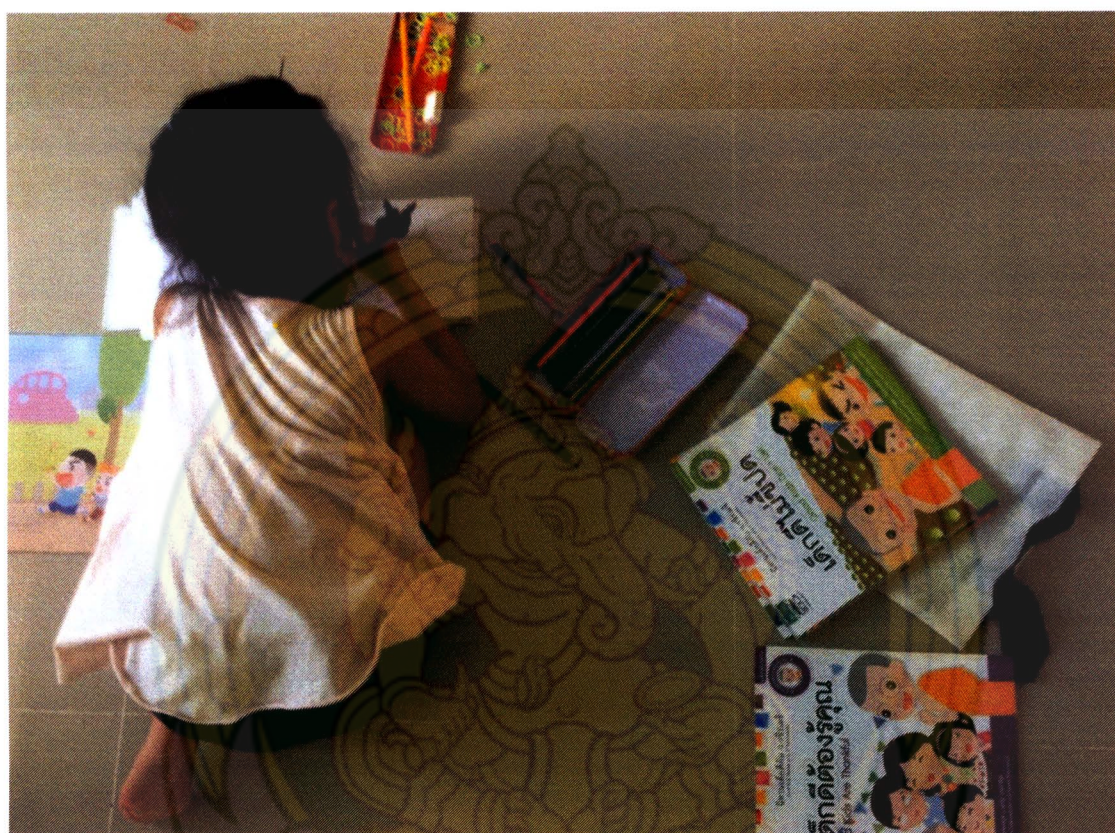
1. ศึกษาความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว ทั้งในครอบครัวผู้วิจัยและครอบครัวอื่นๆที่มีลูกอยู่ในช่วงปฐมวัย เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงาน

ดร. frederick zimmerman นักวิจัยจาก ucla school of public health ใน california และทีมงานแนะนำ การที่เด็กได้ฟังนิทานก่อนนอน แม้ว่าพวกเขาจะได้ทั้งภาษาและจินตนาการ แต่ทักษะการพูดและการใช้ภาษาของเขาจะได้ประโยชน์น้อยกว่าการที่เขาได้เป็นผู้พูดเอง ซึ่งการที่พ่อแม่เปิดโอกาสให้ลูกเล่าเรื่องราวต่างๆ หรือให้เขาพูดในสิ่งที่เขาต้องการจะพูด แม้จะไม่ใช่ภาษาก็ตาม ก็ควรให้เขาได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาด้วยตัวของเขาเอง โดยวิธีนี้จะส่งผลให้พัฒนาการของเขาเร็วขึ้นถึง 6 เท่า เมื่อเทียบกับการฟังนิทานจากพ่อแม่เพียงอย่างเดียว

นิติธร ปิลวสน์ เล่านิทาน (Story Telling) นิทานเป็นสื่อที่มีคุณค่าต่อเด็ก การเล่านิทานเป็นการสร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับเด็ก สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ ทั้งการกล้าแสดงออก ความเชื่อมั่นในตนเอง การคิดและจินตนาการ อีกทั้งยังช่วยสร้างแรงจูงใจให้เด็กเปิดรับพฤติกรรมใหม่ๆ ได้ (<http://taamkru.com/>)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura Social Learning Theory) ที่เชื่อว่าเด็กเรียนรู้พฤติกรรมจากการใช้ตัวแบบ สัญลักษณ์และทุกสิ่งทุกอย่างในสังคม (Learning through modeling) ซึ่งเกิดจากการรับรู้พฤติกรรม และสามารถแสดงพฤติกรรมหรือกระทำตามตัวแบบนั้นได้ นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กปฐมวัยมาก การที่พ่อแม่และครูสร้างความใกล้ชิดกับเด็กโดยการเล่านิทานจะช่วยให้เข้าใจเด็กมากขึ้น ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน มีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิดผู้เล่า การเล่านิทานให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอทำให้เด็กรับรู้ถึงความรู้สึกที่ได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ การเล่านิทานให้เด็กฟังไม่ใช่เล่าเพื่อให้เด็กเกิดความสุขและตลกขบขันเท่านั้น แต่ความเป็นจริงเด็กต้องการความน่าสนใจและประโยชน์ที่ได้จากการฟังนิทานในด้านการสร้างสรรค์จินตนาการ ความคิด ความเข้าใจ ความฝันและการรับรู้ให้กับเด็ก ตัวละครแต่ละตัวในนิทานจะสร้างจินตนาการในสมองเด็ก การเล่านิทานจึงเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นสำหรับเด็กในการสร้างเสริมเด็กได้ในทุกเรื่องรวมถึงการสร้างนิสัยรักการอ่าน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการตามวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้เกิดขึ้นกับเด็กได้อีกด้วย

การเล่านิทานให้ลูกฟัง ถือเป็นหัวใจสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่ลูก การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ได้รับอิทธิพลจากการเล่านิทานเรื่อง ลูกหมูสามตัว ที่สอนให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่าความเพียร การปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบนั้นเป็นเรื่องง่ายๆ ใกล้ตัว เพื่อกล่อมเกลাজิตใจ ปลุกฝังธรรมะในใจให้กับลูก โดยการสร้างสรรค์ผลงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับลูกสาว

ภาพที่ 5 บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอนโดยครอบครัวผู้วิจัย

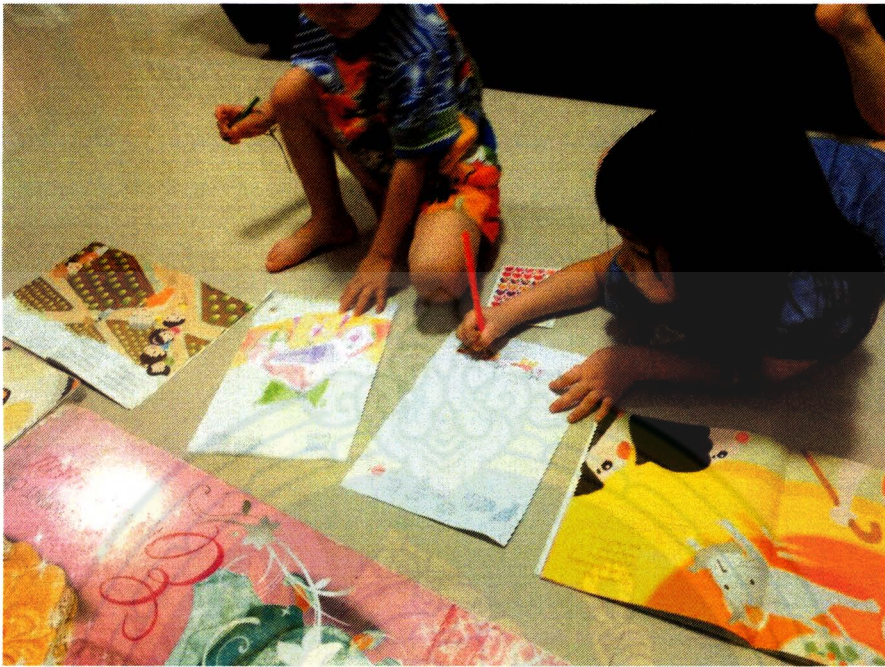

ภาพที่ 6 บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอนโดยแคทรียา

ภาพที่ 7 บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอน

โดยน้องเอและป๊ลูกแม่บ้าน

ภาพที่ 8 บันทึกอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการที่ได้จากการฟังนิทานก่อนนอน

โดยน้องหมีภูและน้องชอเม

ครอบครัวมีความสำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีสุขภาพดี มีความสามารถในการเรียนรู้และการทำงาน มีคุณธรรม สามารถแข่งขันและปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์ ในสังคมโลก การเป็นครอบครัว ไม่ใช่เป็นเพียงการเอาคนหลายคนมารวมกัน แต่ครอบครัวเป็นการสร้างระบบขึ้นมาใหม่เพื่อให้มีการอยู่และดูแลซึ่งกันและกัน มีการควบคุมซึ่งกันและกัน แต่ละครอบครัวจะมีเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองและไม่เหมือนครอบครัวอื่น ทั้งลักษณะทางพันธุกรรม ความเชื่อส่วนตัว กฎระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรม

จากแนวคิดทฤษฎีกระจุกเงา ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่คือสิ่งสำคัญที่สุด ในการพัฒนาลักษณะนิสัย และสภาวะคุณธรรมในตัวลูก เพื่อให้สิ่งที่ตั้งมาซึมซับเข้าสู่สมองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าคือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เข้าสู่เซลล์กระจุกเงา ส่งผลให้ลูกเกิดการลอกเลียนแบบเชิงลึกทางอารมณ์ มีความเข้าใจในเจตนา เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตามแบบอย่าง นำมาสู่การพัฒนาสัมพันธภาพ สร้างความเข้าใจ ซึ่งกันและกันของคนในครอบครัว

การเลี้ยงลูกต้องใช้พลังกาย พลังใจอย่างมากในการหาความเหมาะสมพอดีในการนำ ศาสตร์และศิลป์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างและเสริมให้ลูกเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพในสังคม ศิลปะก็เป็นอีกทางหนึ่งซึ่งช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัส เสริมสร้างพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ศิลปะจัดเป็นภาษาของมนุษย์ในอีกลักษณะหนึ่งด้วยเหตุที่ศิลปะสามารถเป็นสื่อโยงความคิดความเข้าใจต่อกันของมวลมนุษยชาติ ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกทางภาษาที่สามารถสร้างความเข้าใจตามจินตนาการและการสร้างสรรค์ เป็นประสบการณ์สากลไม่อยู่ในขอบเขตของสังคมใด สังคมหนึ่ง นักจิตวิทยาส่วนมากเชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวแสดงให้เห็นอัตลักษณ์เฉพาะตน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว และคุณค่าในการสร้างสรรค์ศิลปะ ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและลูกสาว เพื่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ต่อการเห็นปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ กระตุ้นให้เกิดปัญญารับรู้ ความจริงของธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความจริงในวิถีชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ

โดยการสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเล่านิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว ให้ปรากฏซึ่ง ความจริง ความดีและความงาม โดยปล่อยให้ลูกสร้างสรรค์ศิลปะอันบริสุทธิ์ ปราศจากกฎเกณฑ์และข้อบังคับใดๆ ให้ลูกเจรจา สื่อสารโต้แย้ง ให้เหตุผล แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นร่วมกันกับแม่อย่างเป็นอิสระตามจินตนาการ โดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อและแม่ที่หล่อหลอมจนเกินเป็นพฤติกรรม การเลียนแบบ การสังเกต และจดจำสิ่งต่างๆ รอบตัว ใช้ทักษะและความสามารถในการตัดสินใจในด้านสุนทรียภาพเฉพาะตน ประสานรวมเข้าด้วยกันบนชิ้นงานเดียวกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของผู้วิจัย ซึ่งมีการใช้สัญลักษณ์จัดสรรผ่านความคิดวิเคราะห์ โดยอาศัยประสบการณ์การใช้ชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทฤษฎีทางศิลปะ ทศนธาตุต่างๆ ถูกนำมาใช้กำหนดขอบเขต สร้างความ

สมดุล กลมกลืนภายในภาพให้ได้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์ทั้งด้านความงามและสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้

เริ่มจากการเล่านิทานให้ลูกฟัง สื่อสารหาข้อสรุปที่ได้จากการเล่าและการฟังนิทานเรื่องนั้นๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์งานตามจินตนาการ ประยุกต์ร่วมเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน บันทึกภาพ ค้นหาความหมายเชิงสัญลักษณ์ ศึกษาและเรียนรู้จากผลงานศิลปะผ่านศิลปะที่ส่งผลต่อความรู้และสามารถแทนค่าความคิด

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าการที่เด็กในครอบครัวอื่นๆ ที่ผู้วิจัยหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์และบันทึกอารมณ์ความรู้สึกตามจินตนาการ มีลักษณะผลงานที่แตกต่างกันขึ้นกับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ทักษะในการใช้มือ ระดับสติปัญญาทางศิลปะ ความคล่องแคล่วในการรับรู้จินตนาการ สร้างสรรค์และความสามารถในการตัดสินใจในด้านสุนทรียภาพ องค์ประกอบบางส่วนมีผลมาจากการเลี้ยงดู ดังนั้นความสามารถทางศิลปะจึงขึ้นอยู่กับพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม เด็กที่มีสติปัญญาดี และได้รับการฝึกฝนทักษะทางศิลปะอย่างดี ก็สามารถวาดภาพหรือแสดงฝีมือทางศิลปะได้ดี จะเห็นได้ว่าลูกสาวครอบครัวผู้วิจัยมีความสามารถในการสังเกต นำเอาลีลาการเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ ถ่ายทอดลงในภาพ สามารถถ่ายทอดความนึกคิดเหล่านั้นมาเสริมต่อกับสิ่งที่เขาได้รับรู้จากสายตา ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดทั้งหมดลงในภาพได้ตามที่ต้องการ คำนึงถึงสภาพของสิ่งต่างๆ ตลอดจนข้อจำกัด คำนึงถึงพื้นผิวของภาพ การเลือกใช้สีจะสะท้อนออกมาถึงเงาหรือความลึกของภาพด้วย

ผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏในการสร้างสรรค์งาน นอกเหนือจากการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแม่กับลูกแล้ว ผู้วิจัยยังสามารถเห็นภาพสะท้อนการกระทำ การป้อนข้อมูลให้กับลูก โดยเปรียบเทียบผลงานศิลปะคือกระจกเงาที่สะท้อนให้ผู้วิจัยเห็นตัวเองชัดเจนขึ้น สามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของลูก รู้ถึงระดับความเชื่อมั่นในตัวเอง การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและสติปัญญาของลูกได้จากการวิเคราะห์ผลงานโดยการแปลค่าสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในงาน อีกทั้งศิลปะยังให้แนวทางในการโน้มน้าวจิตใจให้กับลูกที่อยู่ในช่วงวัยที่พร้อมรับ กระตือรือร้นที่จะซึมซับคุณค่าแห่งสุนทรียภาพ ที่ก่อให้เกิดความดีงามภายในจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า

2. ศึกษาผลงานศิลปกรรมของศิลปินทั้งในและต่างประเทศ

ศึกษาผลงานศิลปะจัดวาง (Installation) ที่มีลักษณะการใช้โครงสร้างรูปบ้านและประติมากรรมผ้า (Soft Sculpture) การเลือกใช้สีและวัสดุในการนำเสนอผลงานของศิลปิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ถ่ายทอดแนวความคิดที่มีอยู่

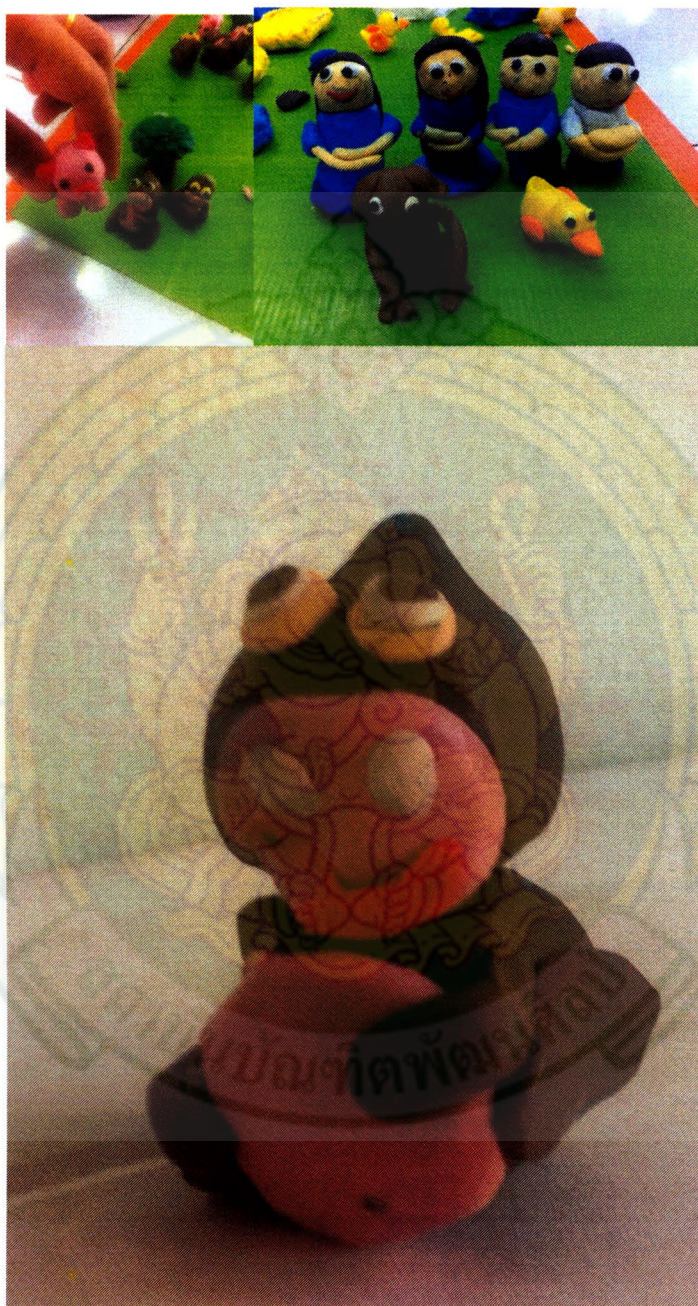

ภาพที่ 9 ศึกษาผลงานศิลปะจัดวาง (Installation)

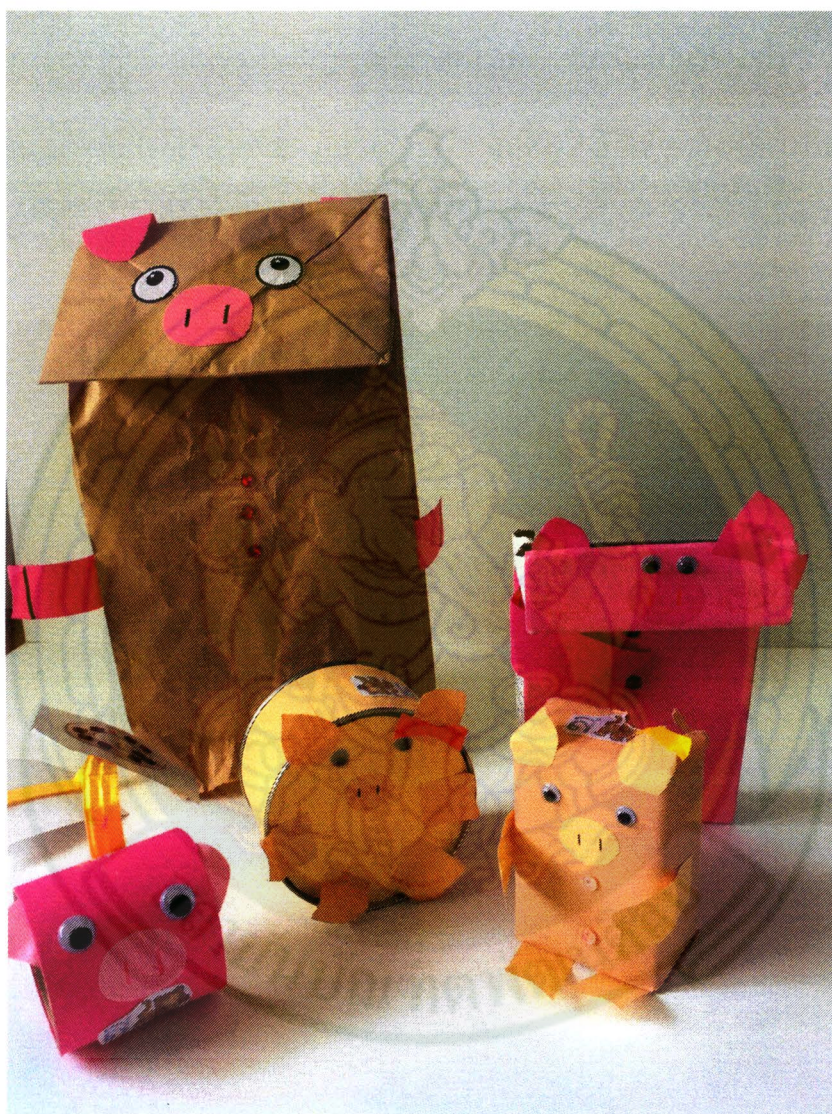

ภาพที่ 10 ประติมากรรมผ้า (Soft Sculpture)

3. ร่างภาพต้นแบบผลงาน

ภาพที่ 11 ต้นแบบดินน้ำมัน

ภาพที่ 12 แบบภาพร่างต้นแบบ

การสร้างสรรคงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับลูกสาวบนความแตกต่างทั้งในด้านอายุ ความรู้ ความชำนาญ ผู้วิจัยปล่อยให้ลูกสร้างสรรค์ศิลปะอันบริสุทธิ์ ปราศจากกฎเกณฑ์และข้อบังคับใดๆ ให้ลูกเจรจา สื่อสารโต้แย้ง ให้เหตุผล แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นร่วมกันกับแม่อย่างเป็นอิสระ นำเสนอเรื่องราวตามจินตนาการที่ได้จากการเล่าและฟังนิทานก่อนนอน ให้ได้มาซึ่งผลงานสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ทั้งในด้านการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเทคนิควิธีการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยจะควบคุมด้านโครงสร้างภาพรวมของผลงานที่ได้จากต้นแบบดินน้ำมัน

บอกเล่าเรื่องราวที่ได้จากนิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัวให้ลูกฟังเป็นระยะๆ เพื่อให้ลูกทราบถึงวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรคงานที่มีเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงความเพียรในการสร้างบ้านหลังนี้ขึ้นมา โดยการร่วมมือกันระหว่างแม่กับลูก

การวาดรูปอย่างอิสระของลูกลงบนผ้าที่มีลวดลายบนพื้นใหญ่ ผู้วิจัยจะนำมาจัดองค์ประกอบขึ้นใหม่โดยการตัดและนำมาเย็บประติลงบนตำแหน่งที่เหมาะสม

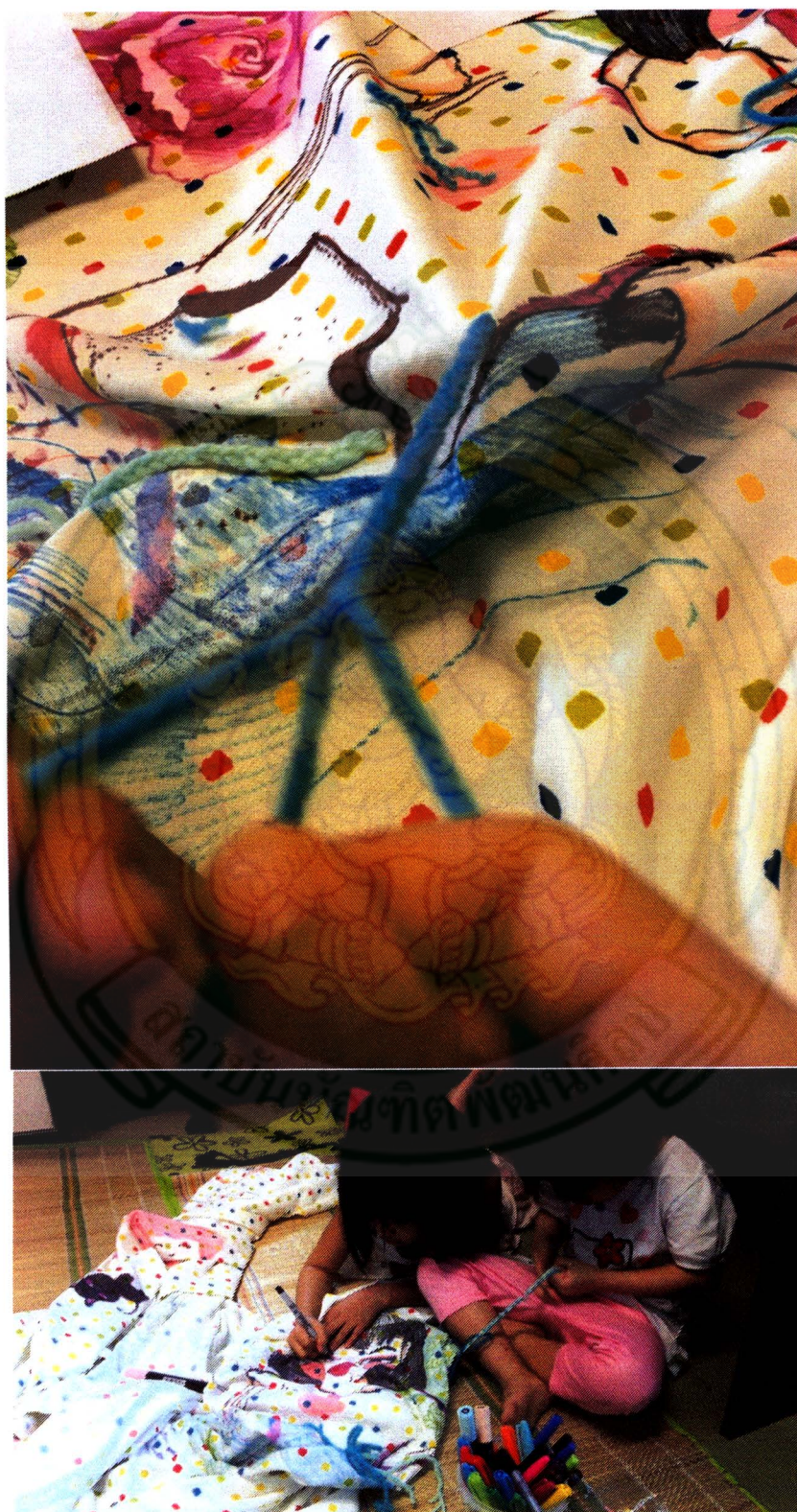
จากการทำงานจะเห็นว่าเด็กวัยนี้จะชอบวาดรูปและมีตัวหนังสือกำกับ บอกเล่าเรื่องราว ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญในการนำตัวหนังสือเข้ามามีบทบาทในงานสร้างสรรค โดยการนำตรา ยางปลั้มคำว่าพากเพียร

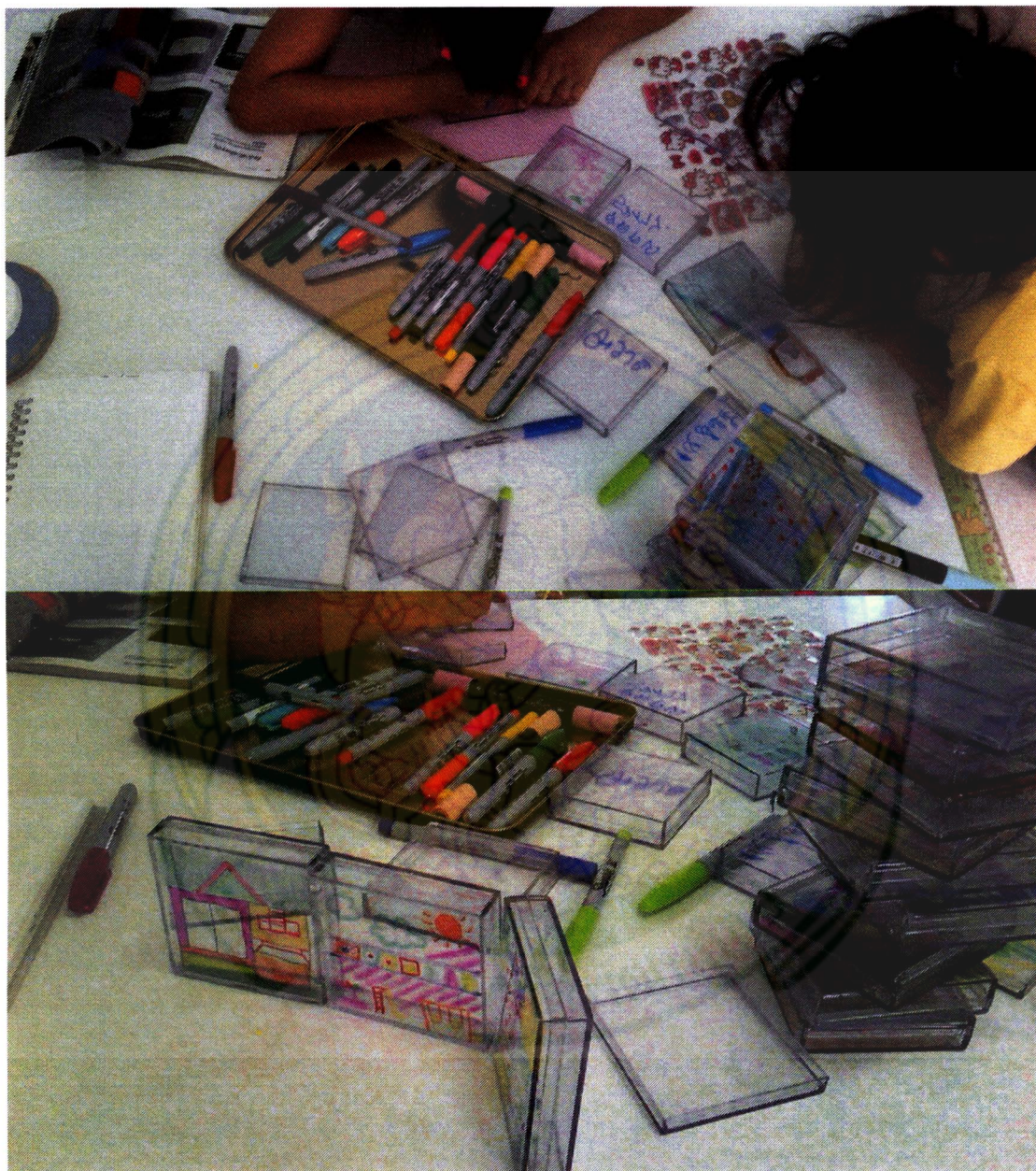
ภาพที่ 13 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานโดยลูกสาววาดภาพลงบนผืนผ้า

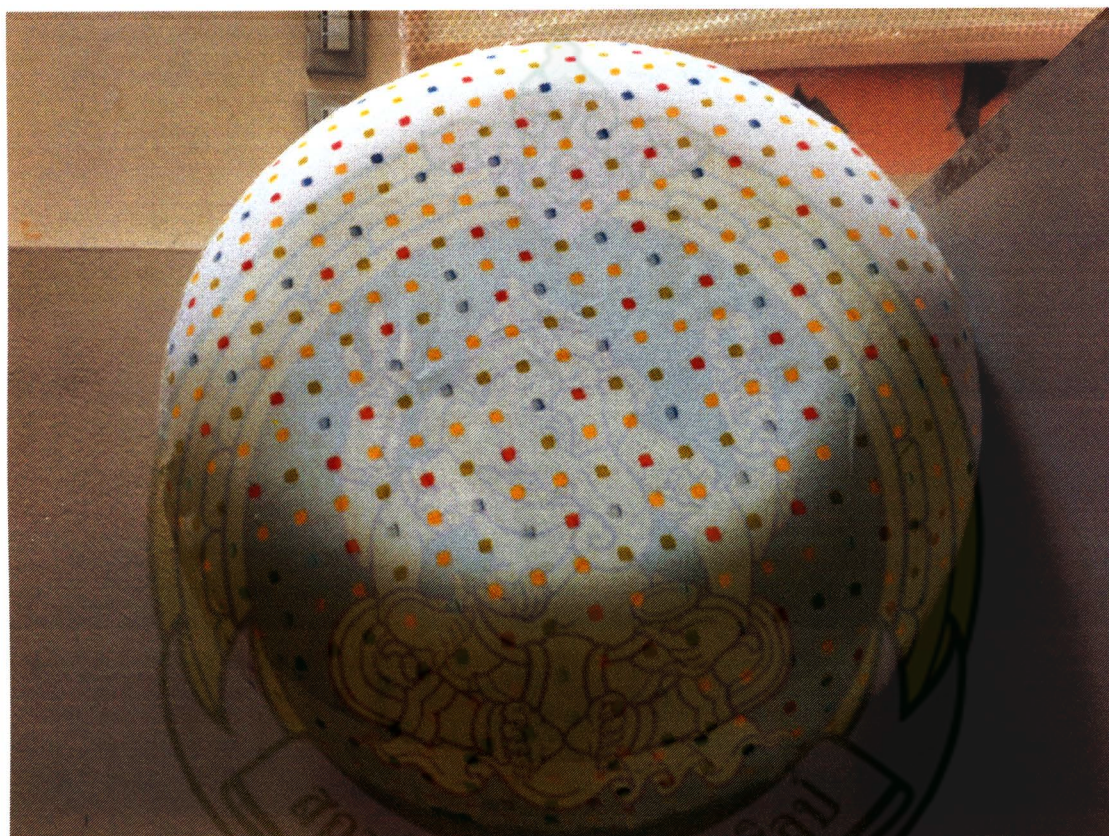
ภาพที่ 14 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานโดยลูกสาวนำทรายกลิ้งคำว่าพริกเพียว

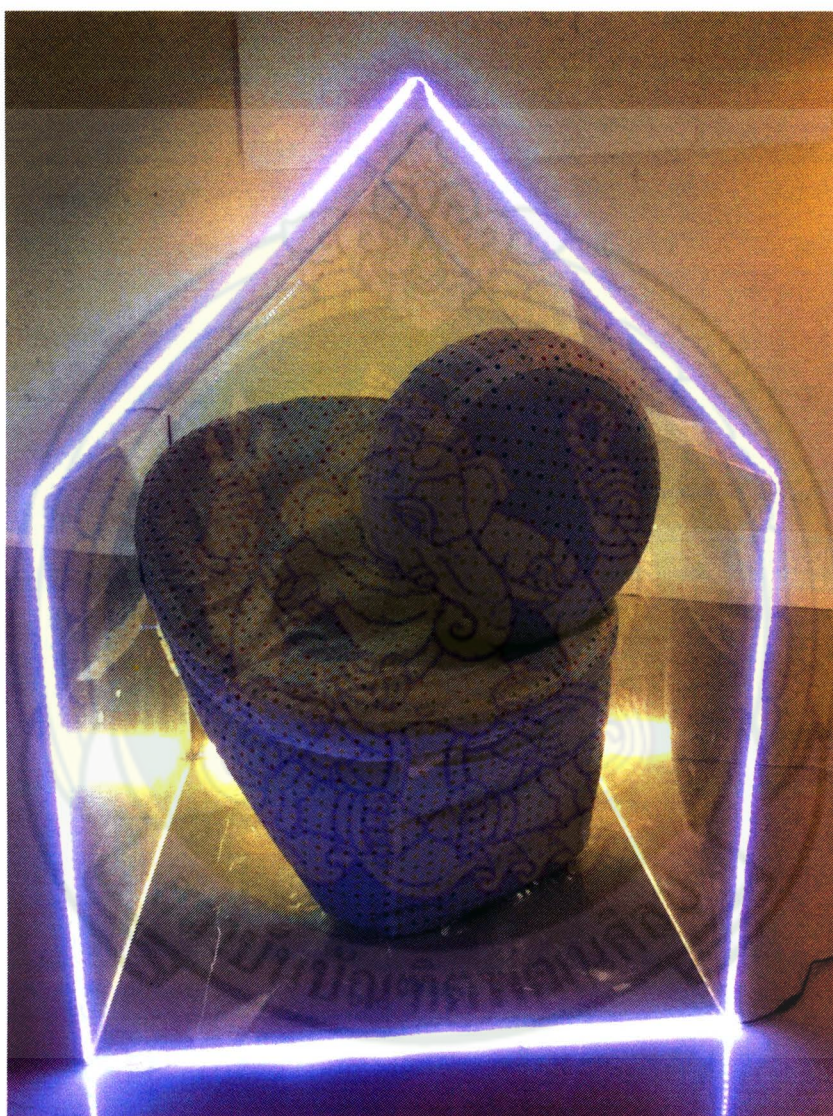
ภาพที่ 15 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานโดยลูกสาวถักเปียด้วยด้ายไหมพรม

ภาพที่ 16 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานโดยลูกสาวเขียนบ้านลงในกล่องอะครายติกใส

ภาพที่ 17 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมผ้า

ภาพที่ 18 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยนီออน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเล่านิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว ผลงานศิลปะร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและลูกสาวเพื่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ต่อการเห็นปรากฏซึ่งสุนทรีย์ภาพ เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ ด้วยการสร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบอินสตอลเลชัน

ศิลปะในรูปแบบอินสตอลเลชัน คืองานศิลปะที่สามารถสร้างในพื้นที่เฉพาะเจาะจง (Site-Specific Installation) หรือเป็นพื้นที่แห่งไหนก็ได้ พื้นที่ดังกล่าวจะต้องถูกสร้างหรือแปรสภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของงานซึ่งมีความหมายแตกต่างไปจากเดิม ศิลปินที่ทำงานในแนวนี้อาจไม่นำสิ่งต่างๆ มาจัดวางในพื้นที่เพียงเพื่อความสวยงามหรือความเหมาะสม แต่เป็นการสร้างพื้นที่ขึ้นใหม่ตามกรรมวิธีเทคนิคหรือการใช้สื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุเหลือใช้ วัสดุสำเร็จรูป งานจิตรกรรม ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ ประติมากรรมหรืองานวาดเส้น มาสร้างสรรค์ให้เป็นงานศิลปะตามความคิด อารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการของศิลปิน ศิลปะในรูปแบบนี้สามารถสร้างกับพื้นที่หลากหลายชนิด อาทิเช่น บนผนัง เพดาน พื้น หรืออาจจะเป็นพื้นที่ที่เป็นก่อง มุมหนึ่งมุมใดของตัวอาคาร ผู้ดูสามารถเดินเข้าไปในงานเพื่อสัมผัสกับความคิดของศิลปินหรืออาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของงานได้ด้วยเช่นกัน

3

โดยการเล่าและฟังนิทานก่อนนอน ให้ปรากฏซึ่ง ความจริง ความดีและความงาม โดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อและแม่ การสังเกต และจดจำสิ่งต่างๆ รอบตัว ใช้ทักษะและความสามารถในการตัดสินใจในด้านสุนทรีย์ภาพเฉพาะตน ประสานรวมเข้าด้วยกันบนชิ้นงานเดียวกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของผู้วิจัย ซึ่งมีการใช้สัญลักษณ์จัดสรรผ่านความคิดวิเคราะห์ โดยอาศัยประสบการณ์การใช้ชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทฤษฎีทางศิลปะ ทศนธาตุต่างๆ ถูกนำมาใช้กำหนดขอบเขต สร้างความสมดุล กลมกลืนภายในภาพให้ได้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์ทั้งด้านความงามและสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ โดยวิธีการค้นคว้าอย่างมีระบบ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวรรณกรรม ที่สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ศึกษาตัวอย่างผลงานของศิลปิน ศึกษาเทคนิคเพื่อนำไปใช้ในงานศิลปะและสรุปแนวทางการพัฒนาผลงานศิลปะดังต่อไปนี้

3 สมพร รอดบุญ, “ศิลปะในรูปแบบอินสตอลเลชัน (Installation Art)” ใน สุจิตต์กรการ
แสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54, ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ
ระหว่างวันที่ 4-28 กันยายน 2551 และ ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระ
ชนมพรรษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ระหว่างวันที่ 4 กันยายน - 26
ตุลาคม 2551 (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551), 145.

4.1 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชุดจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก

ภาพที่ 19 ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1
 ชื่อผลงาน จินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก
 เทคนิค ปากกาเขียนบนกล่องอะครายลิกใส
 ขนาด 100 x 120 ซม.

ภาพที่ 20

รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 21

รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 22 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 23 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 24 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 25 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 26 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชั้นที่ 1

การจัดวางรูปทรงบ้านอย่างเรียบง่ายด้วยกล่องอะครายลิกใสเรียงต่อกัน โดยเว้นระยะห่างของแต่ละชิ้นอย่างเท่าๆกัน บนเฟรมสีขาว บ้านแต่ละหลังมีรายละเอียดภาพวาดลายเส้นตามจินตนาการอย่างอิสระ เป็นพื้นที่ส่วนตัวเพื่อบันทึกเรื่องราวจากประสบการณ์แห่งความสุขภายในบ้าน

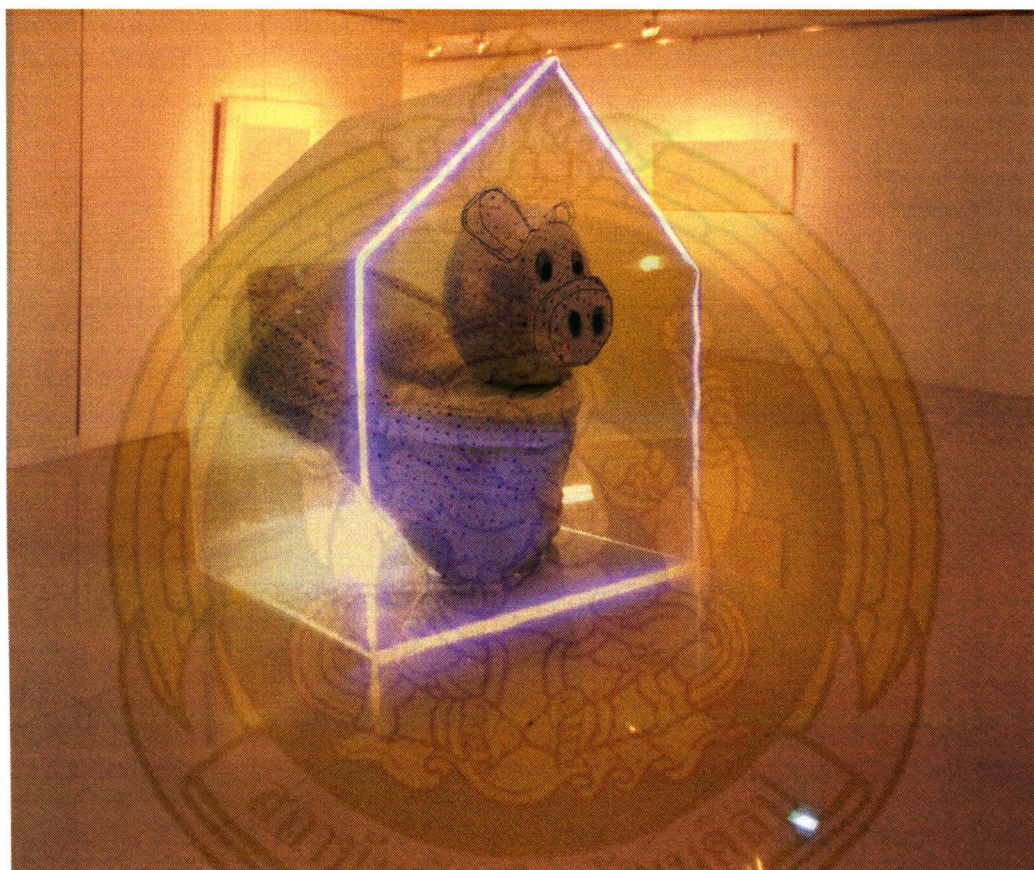
ผลงานชิ้นนี้มีความโดดเด่นในเรื่องการใช้ลายเส้นของลูกสาวที่เขียนรูปบ้านมีการแบ่งสัดส่วนออกเป็นห้องต่างๆ มีการเก็บรายละเอียดแสดงให้เห็นถึงการเห็นคุณค่าสำคัญของบ้าน พื้นที่ที่เต็มไปด้วยความรักของคนในครอบครัว ที่สัมผัสได้จากการใช้ชีวิตประจำวัน มีการแสดงความรักความสามัคคีระหว่างพี่กับน้อง โดยการสร้างปริมาตรของรูปทรง เพิ่มเติมเนื้อหาเรื่องราวตามจินตนาการ สร้างน้ำหนักความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่าง บริเวณที่น้ำหนักตัดกันเป็นตัวดึงดูดความน่าสนใจ ให้ความลึก ให้ความรู้สึกด้วยการประสานกันของน้ำหนัก เกิดจังหวะการเลื่อนไหลต่อเนื่องกันของเส้น รูปทรง และน้ำหนัก เกิดความกลมกลืนและการขัดแย้งในปริมาณที่เหมาะสมทำให้ผลงานมีความสมดุลทั้งซ้ายและขวาโดยหลักการใช้ทัศนธาตุ (Visual Element) ต่าง ๆ สรุปดังนี้

1. หลักการใช้ที่ว่าง (Space) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับรูปทรง (Form) และที่ว่าง เหล่านี้มีส่วนสนับสนุนให้รูปทรงเด่นชัดและดูไม่ขัดแย้งกัน ที่ว่างเป็นส่วนที่มีความสำคัญเนื่องจากสามารถสร้างมิติลงตาบนพื้นระนาบ 2 มิติ สร้างมิติให้เกิดระยะใกล้ - ไกล อีกทั้ง ยังสื่อให้เกิดความรู้สึกถึงสภาพบรรยากาศ และอากาศที่หมุนเวียนอยู่ภายในภาพ

2. ลักษณะรูปแบบของสีที่ปรากฏในผลงาน มีความหลากหลายและมุ่งเน้นไปที่ การสร้างให้เกิดลักษณะเป็นเอกภาพกลมกลืนกัน (Harmony) โดยเลือกใช้น้ำหนัก (Tone) สีหลัก และสร้างความแตกต่างให้กับรูปทรงด้วยน้ำหนักสีที่แตกต่างกันในรูปทรงหรือพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใด เพื่อสร้างความขัดแย้งให้โดดเด่น

3. การใช้สัญลักษณ์ (Symbols) ในผลงานสะท้อนให้เห็นถึงความจริง ของสัญลักษณ์และความหมายนั้น ๆ ตามการรับรู้และความเข้าใจที่เป็นสากล อีกทั้งการนำมาเคียงคู่ กันของรูปสัญลักษณ์เพื่อสร้างความหมายใหม่ให้แตกต่างไปจากเดิม ในภาพจะเห็นลายเส้นรูปหัวใจซ้อนกันจากเล็กจนใหญ่ สื่อถึงพลังแห่งความรักที่ยิ่งใหญ่

4.2 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 28	ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2
ชื่อผลงาน	จินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก
เทคนิค	พลาสติก, นีออน, ประติมากรรมผ้า
ขนาด	120 x 120 x 160 ซม.

ประติมากรรมนูนรูปหมู่จัดวางอยู่ในโครงสร้างแผ่นพลาสติกอะครายลิกใสรูปทรงบ้าน ขนาด 120 x 120 x 160 ซม.เพื่อกำหนดพื้นที่และใช้เป็นแนวเส้นเพื่อกำหนดที่ตั้งหลอดนีออน โดยการประสานเข้าด้วยกันของทัศนธาตุทางศิลปะ(Visual Elements) ประกอบด้วย

1. หลักการใช้ที่ว่าง (Space) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับรูปทรง (Form) และที่ว่าง เหล่านี้มีส่วนสนับสนุนให้รูปทรงเด่นชัดและดูไม่ขัดแย้งกัน ที่ว่างที่ปรากฏในผลงาน ผู้วิจัยให้ความสำคัญเนื่องจากสามารถสร้างมิติลวงตา และอากาศที่หมุนเวียนอยู่ภายในผลงาน แสงที่สะท้อนกระจายตัว สร้างให้เกิดจินตนาการ ปราศจากขอบเขตจำกัด

2. ลักษณะสีและ จุด (Point) ที่ปรากฏในประติมากรรมนูนรูปหมู่ มีการสร้างจุดสีเส้นสดใสกระจายซ้ำๆกันไปทั่วทั้งบริเวณ โดยใช้ระนาบสี ที่ปรากฏให้มีลักษณะทึบเรียบแบน (Solid) เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งในส่วนประธานและส่วนรอง การสร้างจุดสีเส้นสดใส กระจายตัวไปรอบๆ ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของที่ว่าง ทำให้เกิดมิติลวงตา ทำให้ผลงานมีเอกภาพ เกิดดุลยภาพ (Balance) มีลักษณะถ่วงดุลกันของรูปทรง ที่มีขนาด ปริมาตร น้ำหนัก สี ฯลฯ ปรากฏในงานอย่างเท่าเทียมกัน สร้างความรู้สึกร่าเริง

3. การใช้สัญลักษณ์ (Symbols) การใช้รูปทรงเลขาคณิตประกอบเข้าด้วยกันระหว่างสามเหลี่ยมและสี่เหลี่ยม ถูกเลือกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์แทนโครงสร้างของบ้าน ที่ใช้เป็นสื่อและกำหนดอาณาบริเวณ

4.3 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 29	ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3
ชื่อผลงาน	จินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูก
เทคนิค	สื่อผสม
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 30 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 31 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 32 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 33 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 34 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 35 รายละเอียดผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นนี้มีความโดดเด่นในเรื่องการสร้างขอบเขต อาณาบริเวณบ้านด้วยผ้าพื้นสีขาวที่มีลายจุดสีที่สดใส ผสมผสานกับการวาดลายเส้นบุคคลในครอบครัวและการถักถอดด้วยด้ายไหมพรม โดยมีเรื่องราวการใช้ชีวิตประจำวันตามจินตนาการ เกิดจังหวะการเลื่อนไหลต่อเนื่องกันของเส้นรูปทรง และน้ำหนัก เกิดความกลมกลืนและการขัดแย้งในปริมาณที่เหมาะสมทำให้ผลงานมีความสมดุลทั้งซ้ายและขวาโดยหลักการใช้ทัศนธาตุ (Visual Element) ต่าง ๆ สรุปดังนี้

1. หลักการใช้ที่ว่าง (Space) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับรูปทรง (Form) และที่ว่าง เหล่านี้มีส่วนสนับสนุนให้รูปทรงเด่นชัดและดูไม่ขัดแย้งกัน ที่ว่างเป็นส่วนที่มีความสำคัญเนื่องจากสามารถสร้างมิติลงตาบนพื้นระนาบ 2 มิติ สร้างมิติให้เกิดระยะใกล้ - ไกล อีกทั้ง ยังสื่อให้เกิดความรู้สึกถึงสภาพบรรยากาศ และอากาศที่หมุนเวียนอยู่ภายในภาพ

2. ลักษณะรูปแบบของสีที่ปรากฏในผลงาน มีความหลากหลายและมุ่งเน้นไปที่ การสร้างให้เกิดลักษณะเป็นเอกภาพกลมกลืนกัน (Harmony) โดยเลือกใช้น้ำหนัก (Tone) สีหลัก และสร้างความแตกต่างให้กับรูปทรงด้วยน้ำหนักสีที่แตกต่างกันในรูปทรงหรือพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใด เพื่อสร้างความขัดแย้งให้โดดเด่น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวรรณกรรม ที่สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ศึกษาผลงานของศิลปินที่มีแนวคิดใกล้เคียง ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง, ประติมากรรมนุ่มและสื่อผสม นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ทดลองหาเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวาง (Installation) ร่วมกันระหว่างแม่และลูกสาว แสดงให้เห็นถึงจินตนาการจากความผูกพันระหว่างแม่กับลูกที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเล่านิทานก่อนนอนเรื่องลูกหมู 3 ตัว จัดแสดงนิทรรศการ เผยแพร่ผลงานออกสู่สายตาสาธารณชน วิเคราะห์มุมมอง แนวคิดจากกรอบครีวอื่นที่มีลูกอยู่ในช่วงปฐมวัย และความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วรวบรวมเป็นประเด็นความรู้ เพื่อศึกษาค้นคว้าและพัฒนากระบวนการสร้างงานศิลปะและนำมาสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

โดยสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์นำเสนอเรื่องราวตามจินตนาการที่ได้จากการเล่าและฟังนิทานก่อนนอน สะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก ให้ผู้ดูได้ทราบถึงแนวคิดในงานและเกิดสุนทรียภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏในการสร้างสรรค์งาน นอกเหนือจากการมีปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างแม่กับลูกแล้ว ผู้วิจัยยังสามารถเห็น การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและสติปัญญาของลูกได้จากการวิเคราะห์ผลงาน โดยการแปลค่าสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในงาน อีกทั้งศิลปะยังให้แนวทางในการโน้มน้าจิตใจให้กับลูกที่อยู่ในช่วงวัยที่พร้อมรับ กระตือรือร้นที่จะซึมซับคุณค่าแห่งสุนทรียภาพ ที่ก่อให้เกิดความดีงามภายในจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า เพราะศิลปะไม่ใช่เพียงการเลียนแบบหรือการบันทึกรูปของสิ่งที่เห็นในธรรมชาติ แต่แสดงความจริงภายในของรูปลักษณะที่ปรากฏ ด้วยองค์ประกอบทางรูปธรรม คือการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ และนามธรรม คือเนื้อหาในงานแสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ

เอกสารอ้างอิง

วัชรโบล ภูวนาถ, การศึกษาผลงานของยะโยะอิ คุสะมะ (Yayoi Kusama) ที่แสดงออกถึงสภาวะ
ความผิดปกติทางจิต ในช่วงปี ค.ศ.1948-2000,วารสารศิลปการฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม 2558 เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม

2560, เข้าถึงได้จาก [https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-](https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/48095)

คลังสะสมศิลปกรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากร,เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2560, เข้าถึงได้จาก
<http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artist.php?artist=460>

ชูลุด นิ่มเสมอ. (2553). องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

educ-bkkthon.com, จิตวิทยาพัฒนา, เข้าถึงเมื่อ 19 มกราคม 2560, เข้าถึงได้จาก
<http://www.educ-bkkthon.com/blog/apsornsiri/wp-content/uploads/2014/02/บทที่-1-จิตวิทยาพัฒนาการ.pdf>

เมตตา สุวรรณศรี, เส้นใยแห่งความรักของแม่ Thread of Love from Mother, ฉบับภาษาไทย
สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559
เข้าถึงเมื่อ 26 มิถุนายน 2560, เข้าถึงได้จาก [https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-](https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/viewFile/71507/57972)
[Journal/article/viewFile/71507/57972](https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/viewFile/71507/57972)

ดร.นิติธร ปิลวาสน์, การเล่านิทาน Story Telling เข้าถึงเมื่อ 26 มิถุนายน 2560, เข้าถึงได้จาก
<http://taamkru.com>

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2553). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันท์
เกิด 20 ตุลาคม 2520
ที่อยู่ 55/190 ม.5 ม.แกรนด์กิตติยา ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล
 จ.นครปฐม 73170
 โทรศัพท์มือถือ 086-3537079
 E-mail Address : now8899@hotmail.com
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์(ภาพพิมพ์) คณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543 - สำเร็จการศึกษาศิลปบัณฑิต สาขาภาพพิมพ์ เกียรตินิยมอันดับ2
 ภาควิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2548 - สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกียรติประวัติและรางวัล

พ.ศ.2542-2543 รับมอบเกียรติบัตร นักศึกษาดีเด่น
 จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2543 รางวัลสนับสนุนศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 17 ปี
พ.ศ.2546 รับทุนราชกรีธา
พ.ศ.2548 รับทุนอุดหนุนงานวิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2548 รับทุนกองทุนส่งเสริมการศึกษาศิลปะ
 “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์”

ประวัติการแสดงผลงาน

พ.ศ.2537-2539 ร่วมแสดงนิทรรศการของนักศึกษาวิทยาลัยช่างศิลป์
พ.ศ.2540-2543 ร่วมแสดงนิทรรศการของนักศึกษาภาควิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรม
 ศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2543 รางวัลสนับสนุนศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 17 ปี

- พ.ศ.2544-2548 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ
- พ.ศ.2544-2548 ร่วมแสดงนิทรรศการของนักศึกษาสาขาภาพพิมพ์
คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ.2548-2560 ร่วมแสดงนิทรรศการของคณาจารย์และนักศึกษาคณะศิลปวิจิตร
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- พ.ศ.2552 ร่วมแสดงนิทรรศการ “Asian International Art Exhibition” ครั้งที่ 23
- พ.ศ.2555 ร่วมแสดงนิทรรศการมหกรรมศิลปศึกษา-ช่างศิลป์ 55 ปี
- พ.ศ.2557 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์ไทย ญี่ปุ่น
The Thailand – Vietnam Art Contemporary Exhibition in Hanoi
- พ.ศ. 2558 - ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์ “ลูกกลิ้ง 4”
- นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี ในโอกาสฉลอง พระชนมายุ 5 รอบ
- พ.ศ. 2559 - ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์ระหว่างสถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์ และ คณะศิลปะและออกแบบ มหาวิทยาลัยไทยมาะ
- นิทรรศการประทับไว้ในเลย 2559
- 6 DIMENSIONS.
นิทรรศการเผยแพร่ กระบวนการ การวิจัยและกระบวนการสร้างสรรค์
ตามแนวทางการวิจัย ของ คณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
กระทรวงวัฒนธรรม
- โครงการแสดงนิทรรศการศิลปกรรม คณาจารย์ด้านทัศนศิลป์
- นิทรรศการศิลปะ “Looking at 1200”
- นิทรรศการ “ด้วยใจภักดิ์ อัครศิลปิน แห่งสยาม”
- Contemporary Arts Exhibition under relationship Thai –
Vietnam 2011
- พ.ศ. 2560 - นิทรรศการศิลปกรรมเชิดชู ครู ศิลปิน อาจารย์สวัสดี ดันติสุข
- นิทรรศการศิลปกรรมของคณาจารย์